

СТАНОВИЩЕ

от доц. Мария Димитрова Рохова – Йорданова, д.у.

Факултет по обществено здравеопазване
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна

Член на научно жури съгласно Заповед № Р-109-173/23.04.2021 г. на Ректора на
Медицински университет – Варна

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“ в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ за нуждите на учебен сектор „Помощник-фармацевт“ към Медицински колеж – Варна, обявен в ДВ, бр. 17 от 26.02.2021 г.

В обявения конкурс участва един кандидат – доц. Антоанета Здравкова Цветкова, д.и. Кандидатът е представил всички необходими документи за участие в конкурса, съответстващи на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет – Варна.

1. Кариерно развитие на кандидата

Антоанета Цветкова завършва през 1992 г. специалност „Помощник фармацевт“ в Медицински колеж – Варна с ОКС „Професионален бакалавър“, през 2007 г. се дипломира като бакалавър по специалност „Здравен мениджмънт“, а през 2008 г. придобива ОКС „Магистър“ по същата специалност в Медицински университет - Варна. През 2015 г. успешно защитава дисертационен труд на тема „Социални и фармакоикономически аспекти при употребата на лекарствени продукти, отпускани без рецепта“ и придобива образователна и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“. През 2016 г. придобива специалност „Икономика на здравеопазването“. През 2021 г. допълнително разширява своята квалификация като магистър по специалност „Оценка на здравни технологии с фармакоикономика“ в Медицински университет - София.

Кандидатката преминава редица квалификационни курсове за продължаващо обучение и специализации по фармакоикономика, болнична фармация, оценка на здравните технологии, ценообразуване и реимбурсиране на лекарствени продукти, фармацевтичен маркетинг, фармацевтично законодателство и пазар и др., които допринасят за професионалното ѝ развитие като преподавател, изследовател и експерт.

Антоанета Цветкова започва трудовия си стаж през 1998 г. в болничната аптека на ВМА – Варна, след което заема различни длъжности в организации, работещи в

сферата на търговията на едро и дребно с лекарствени продукти. Академичната си кариера стартира през 2010 г., първоначално като хоноруван преподавател, а през следващата година като асистент към учебен сектор „Помощник фармацевт“ на Медицински колеж - Варна. През 2015 г. след спечелен конкурс заема академичната длъжност „Доцент“ по специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“. В периода 2012-2020 г. заема длъжността Ръководител на учебен сектор „Помощник фармацевт“, а от месец юни 2020 г. е избрана за директор на Медицински колеж – Варна.

Доц. Цветкова е член на Програмния съвет на Медицински колеж – Варна и на Съвета на колежа. Участва активно в организирането на национални и международни научни форуми и семинари. Осъществява координация между работодатели и студенти, свързана с практическата подготовка и последващата професионална реализация на студентите. Участва в изпълнението на общо 8 научни и образователни проекти, от които 4 международни.

Кандидатката членува в национални и международни научни и професионални организации, сред които Европейската партньорска мрежа на Световната здравна организация „Региони за здраве“, Българското научно дружество по обществено здраве, Българската асоциация по фармакоикономика (ISPOR Bulgarian Chapter), Bulgarian Association of Sleep Apnea and Snoring, International Black Sea Otology and Neurotology Association, Bulgarian Academy of Sleep Medicine.

Доц. Цветкова съчетава успешно академичната си кариера с активна обществена и експертна дейност. От 2015 г. тя е общински съветник, председател на ПК „Здравеопазване“, а от 2019 г. е председател на ПК „Наука и образование“ към Общински съвет - Варна. Участва като член на редица постоянни и временни комисии, член е на Консултативния съвет по превенция на ХИВ/СПИН към Общински съвет – Варна и на Общото събрание на акционерите на МБАЛ „Света Анна – Варна“ АД като представител на Община Варна. В периода 2017-2019 г. участва като експерт в редица работни комисии за оценка на здравните технологии към Националния център по обществен здраве и анализи.

Владее и използва в професионалната и научноизследователската си дейност английски и руски език.

Наред с професионалната подготовка, богатият практическия опит, активната обществена ангажираност и експертна дейност развиват професионалната компетентност на доц. Цветкова и съществено допринасят за постигнатите резултати в преподавателката и научноизследователска работа.

2. Характеристика и оценка на представените научни трудове и научноизследователска дейност на кандидата

Приложените публикации показват научната продуктивност на кандидата и разпознаваемост на научната продукция. Представената академична справка за участие

в конкурса доказва изпълнението на минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „Професор“ в съответствие с Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за развитието на академичния състав на Медицински университет – Варна.

За участие в настоящия конкурс са представени общо 24 пълнотекстови научни публикации след придобиване на академичната длъжност „Доцент“, включващи:

- монография, основен хабилитационен труд – 1;
- публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за придобиване на ОНС „Доктор“ – 1;
- статии и доклади, публикувани в научни издания – общо 19, от които:
 - в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 5;
 - в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 14;
- учебници и учебни пособия – 3.

От представените публикации шест са самостоятелни, а останалите са в съавторство, като в четири от тях доц. Цветкова е първи автор, а девет от публикациите са на английски език. Трудовете на кандидата са публикувани в реномирани български и международни научни списания, част от които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация като Web of Science. Научните публикации се характеризират с актуалност, написани са в подходящ научен стил и показват осведоменост в научната проблематика, свързана с изследваните области.

В допълнение, доц. Цветкова има участия в над 30 национални и международни научни форуми, от които четири научни конференции в чужбина, организирани от реномирани научно-изследователски и професионални организации и престижни университети. Участва и в няколко научно-изследователски проекта, което също свидетелства за теоретичната подготовка и изследователските умения на кандидатката. Резултатите от тези проекти подпомагат както учебния процес, така и практиката в областта.

Доц. Цветкова е научен ръководител на двама докторанти, от които един е придобил ОНС „Доктор“. Научен ръководител е и на трима дипломанта. Работи активно със студенти, като ръководи и подпомага научната им дейност.

Научните изследвания покриват актуална научна проблематика, насочена към значими проблеми в здравеопазването. Основните тематични насоки в научните изследвания на доц. Цветкова могат да се систематизират в следните основни направления:

- анализ на здравната система и регионална здравна политика;
- маркетинг на лекарствени продукти, отпускани без лекарско предписание;
- оценка на здравните технологии;
- управление и развитие на фармацевтичните грижи.

Безспорно най-голямо значение за настоящия конкурс има самостоятелната монография „Регионална здравна политика - оценка и възможности за оптимизиране. Популяризиране на политики на община Варна, свързани със здравето на жителите ѝ за периода 2015-2019 година“. Тя съдържа обхватно изследване на актуални проблеми, които са от особена важност за здравната политика, провеждана на регионално ниво. В изследването съществено значение има анализът на политиките на Община Варна, насочени към подобряване на здравето на населението, разгледани в по-широкия контекст на законодателната рамка на европейско, национално и местно равнище. Оценката на резултатите от провежданите политики е свързана както с някои социално-икономически въздействия, така и с реформените процеси, които се развиват в здравеопазването. Разгледан е в исторически план процесът на децентрализация в здравеопазването и в този контекст са „вплетени“ възможностите и отговорностите на местните власти за развитие на регионална здравна политика, както и създадените условия за гражданско участие при определяне на приоритетите на местно ниво. Оценката на резултатите от провежданата регионална здравна политика в периода 2015-2019 г., както и изведените добри практики са надеждна основа за провеждане на регионалната здравна политика с акцент върху профилактиката и превенцията. На основата на анализа и оценката са предложени аргументирани препоръки за развитие на регионалната здравна политика в посока на актуалните тенденции в здравните потребности на населението и съвременните приоритети за развитие на здравните системи. В монографичното изследване авторката демонстрира уменията си да проучва и систематизира националния и чуждия опит, да анализира и оценява процеси и резултати и на тази основа да обобщава изводи и възможни решения.

Особено значение в научните публикации на кандидатката имат изследванията, свързани с оценката на здравните технологии и възможностите за приложението на съвременни здравни технологии при профилактика, скрининг и терапия на някои социално значими заболявания. Изследвано е влиянието на новите здравни технологии върху здравната система и са дефинирани мерки за осигуряване на достъпа на пациентите чрез изграждане на подходящи механизми на политическо ниво. Анализирани са влиянието на новите технологии върху лечението на някои социално значими заболявания, включително и от гледна точка на директните и индиректните разходи на здравната и социалната системи. Научните публикации доразвиват някои идеи и постановки, свързани със съвременни проблеми на здравната политика, като се правят предложения за включване на регионалните власти в този процес. Голяма част от тях са ориентирани към практиката и имат подчертано приложен характер.

Друго застъпено направление в публикациите на доц. Цветкова е в областта на съвременните аспекти на фармацевтичните грижи, тяхното управление и развитие. Изследван е актуалният проблем за спазване (придържане) към лекарствената терапия и нагласите на населението към самолечение. Изведени са някои предпоставки за повишаване на степента на придържане към терапията, ролята на фармацевта в този процес, както и фактори и условия от значение за повишаване на качеството на фармацевтичните грижи. Анализирани са ролята на фармацевтичните грижи за

безопасността на лекарствената терапия, както и значението им за намаляване на разходите.

Интерес представляват изследванията върху пазара на ОТС-продукти и хранителни добавки, поведението и характеристиките на потребителите. Анализирани са тенденциите на пазара и са изведени факторите, които оказват влияние върху употребата на подобни продукти. Открити са спецификите по отношение на нагласите за самолечение и демографските характеристики на пациентите в сравнение с потребителите на ОТС-лекарства в други държави. Въз основа на анализа на вземане на решения, свързани с несигурност, е разработен алгоритъм на терапевтичните решения при пациенти с хронични незаразни заболявания, десизионен анализ, който е от значение за правилен избор на терапия и дава възможност за ограничаване на разходите.

Като цяло, представените научни трудове засягат актуална тематика по значими съвременни проблеми в здравеопазването, отличават се с аналитичност и имат потенциал за практическа приложимост на резултатите. Те имат значение и за обучението на студенти, специализанти и докторанти.

Научните трудове на доц. Цветкова намират отражение в българската и чуждестранната научна литература. Във връзка с минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ е представена справка с осем цитирания в научните бази данни Web of Science и Scopus. Освен тях са установени 46 цитирания в базата данни Google Scholar с h-index 5, което отразява интереса на научната общност към разглежданата проблематика. Научните профили в Google Scholar, ResearchGate, ORCID дават възможност да се проследи отражението на нейните трудове в научната литература.

3. Обща оценка на учебно-преподавателската дейност

Доц. Цветкова има над 11 години стаж по специалността и почти 10 години преподавателски стаж в Медицински университет – Варна. През последните пет години натовареността ѝ е над 600 часа годишно и съществено надхвърля приетия норматив за преподавателска заетост. Съгласно представената справка, педагогическият опит на кандидатката отговаря на изискванията на Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет – Варна.

Кандидатката участва активно в учебния процес. Води лекции и упражнения по дисциплините *Приложни аспекти на икономическата теория в здравния и фармацевтичния сектор, Организация на работа и грижи при безрецептурно отпускани лекарствени продукти, Социална фармация и фармацевтично законодателство, Медицински изделия, Фармацевтични грижи и Фармакоикономика* в специалностите към Медицински колеж, Факултета по фармация и Факултета по обществено здравеопазване на Медицински университет – Варна. Ръководител е на учебната практика и преддипломния стаж на студенти от специалност „Помощник фармацевт“ към Медицински колеж – Варна. Осъществява научно ръководство на дипломанти и докторанти. Участва в държавни изпитни комисии на дипломанти от специалностите в Медицински колеж – Варна и Факултета по обществено

здравеопазване. Член е на държавната изпитна комисия за придобиване на специалност „Икономика на здравеопазването“.

Доц. Цветкова участва като съавтор в учебник „Фармакоикономика“, „Методично ръководство за практическо обучение на студенти от професионално направление „Здравни грижи“ и учебно ръководство по социална фармация и фармацевтично законодателство, които се използват в обучението на студенти от различни специалности.

4. Бележки и препоръки

Към бъдещата научно-изследователска работа на кандидатката имам препоръка за по-голяма активност в международни издания, включително и с импакт фактор. Резултатите от проведените изследвания могат да се систематизират и развият в разработки с научно-познавателни решения, за което доц. Цветкова притежава необходимата професионална компетентност, познания и опит.

5. Заключение

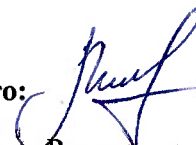
В резултат на направените оценки на научните трудове и учебно-преподавателската дейност на кандидатката може да се обобщи, че те отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет – Варна за заемане на академичната длъжност „Професор“. Кандидатката е утвърден изследовател и преподавател, с теоретична подготовка и практически познания по проблемите, които разглежда.

Цялостната оценка на професионалното развитие, научно-изследователската дейност и учебно-преподавателската активност на кандидата е основание да дам положително становище и да подкрепя кандидатурата на доц. Антоанета Здравкова Цветкова, д.и. за заемане на академичната длъжност „Професор“ в област 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ за нуждите на учебен сектор „Помощник-фармацевт“ към Медицински колеж – Варна.

25.05.2021 г.

гр. Варна

Изготвил становището:



/доц. Мария Рохова, д.у./